

APVV

Dňa 18. júna 2012 sa v reprezentatívnych priestoroch historickej budovy NR SR uskutočnila výročná konferencia Agentúry na podporu výskumu a vývoja za rok 2011. Témami konferencie boli stratégia podpory výskumu a vývoja v rámci európskeho a národného výskumného priestoru a aktivity agentúry v období rokov 2011 až 2012.

Agentúra už od roku 2006 každoročne organizuje výročnú konferenciu, na ktorej bilancuje svoju činnosť za predchádzajúci rok a prezentuje plány a aktivity na ďalšie obdobie. Výročná konferencia za rok 2011 sa uskutočnila v polovici júna v reprezentatívnych priestoroch historickej budovy NRSR. Konferenciu otvoril úvodným príhovorom na tému podpora výskumu a vývoja v SR v kontexte programového vyhlásenia vlády SR minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Dušan Čaplovič. Pozvanie na konferenciu prijal už po druhýkrát podpredseda Európskej komisie pre medziinštitucionálne vzťahy a administratívu Maroš Šefčovič, komisárka EÚ pre vedu, inovácie a výskum Máire Geoghegan-Quinn a generálny riaditeľ Spojeného výskumného centra (Joint Research Centre – JRC) Dominique Ristori.

V rámci prvej časti sa účastníci konferencie mali možnosť dozvedieť najaktuálnejšie informácie o pripravovanom strategickom materiáli Európskej komisie HORIZON 2020, úlohách JRC pri implementácii Dunajskej stratégie a o možnostiach rozvoja Slovenska v súvislosti s uplatňovaním kohéznej politiky EÚ.

Druhá časť konferencie bola zameraná na konkrétne aktivity agentúry v období rokov 2011 až 2012. Zástupcovia agentúry informovali o vyhodnotení všeobecnej výzvy VV 2011 vrátane modifikovaného hodnotiaceho procesu, o podpore projektov v rámci programov agentúry a medzinárodnej spolupráce.

Stručne o APVV

Kľúčovú úlohu v podpore výskumu a vývoja na Slovensku zohráva už viac ako desať rokov Agentúra na podporu výskumu a vývoja. Hlavným cieľom agentúry je podporovať špičkový základný a aplikovaný výskum a vývoj vo všetkých odboroch vedy a techniky. Podpora výskumu a vývoja sa realizuje formou súťažného financovania. Agentúra podporuje individuálne projekty alebo projekty v rámci programov agentúry. Základným kritériom pri hodnotení predložených projektov je ich kvalita.

Agentúra na podporu výskumu a vývoja bola zriadená zákonom v roku 2005 ako rozpočtová organizácia zapojená na rozpočet Slovenskej republiky prostredníctvom Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Podpora výskumu

a vývoja sa realizuje financovaním projektov vybraných odbornými orgánmi agentúry v otvorenej súťaži, ktorú vyhlasuje agentúra.

Jednou z foriem podpory výskumu a vývoja je podpora projektov v jednotlivých skupinách odborov vedy a techniky, kde zámery, ciele a vecnú náplň projektu určuje žiadateľ. Ide o tzv. všeobecnú výzvu, ktorej cieľom je zvýšiť kvalitu výskumu prostredníctvom súťaže všetkých žiadateľov v konkurenčnom prostredí a identifikovať špičkové výskumné tímy na Slovensku. O tento typ výzvy je najvyšší záujem vedeckej komunity a aj preto je na túto schému alokovaných najviac finančných prostriedkov.

Ďalším typom podpory je účelová forma podpory na základe vládou schválených programov, ktoré slúžia na napĺňanie vybraných zámerov a cieľov dlhodobého zámeru štátnej vednej a technickej politiky.

Agentúra je aktívna aj v podpore medzinárodnej spolupráce. Táto oblasť zahŕňa dvojstrannú medzinárodnú vedecko-technickú spoluprácu, v rámci ktorej agentúra podporuje mobilitu riešiteľov výskumných projektov na základe medzištátnych dohôd o vedecko-technickej spolupráci. Bilaterálna spolupráca umožňuje slovenským výskumným pracoviskám nadväzovať kontakty so zahraničnými partnermi, a tým vytvára podmienky na úspešné naštartovanie a následné zapojenie sa do medzinárodných iniciatív, ako je 7. rámcový program ES pre výskum, technologický rozvoj a demonštračné činnosti, do projektov EUREKA, COST, NATO a iných.

Multilaterálna spolupráca sa realizuje okrem iného aj prostredníctvom Európskej nadácie pre vedu (European Science Foundation – ESF), ktorá každý rok vyhlasuje sériu výziev na podávanie návrhov vo všetkých vedných odboroch, a tak umožňuje spájať jednotlivé európske vedecké inštitúcie do spoločných výskumných projektov.

V roku 2006 bola agentúra prijatá za člena ESF a od januára tohto roku je aj členom jej nástupníckej organizácie Science Europe. Poslaním Science Europe je podpora a presadzovanie spoločných záujmov členských organizácií a zefektívnenie koordinácie vedných politík na medzinárodnej úrovni.

Agentúra na podporu výskumu a vývoja počas desiatich rokov svojej existencie dokázala svoju opodstatnenosť. Nienleže doposiaľ podporila takmer 3 000 projektov v celkovej výške viac ako 200 miliónov eur, ale počas celého obdobia si zachovala kredit nezávislej inštitúcie zameranej na podporu excelentnosti a kvality. Vedecká komunita od nej očakáva stabilitu vyhlasovania výziev vo všetkých oblastiach podpory výskumu a vývoja, ktoré jej vyplývajú zo zákona. Je zrejmé, že rozsah a periodicita tejto podpory formou verejných výziev je v prvom rade závislá od finančných prostriedkov, ktorými agentúra disponuje. Od roku 2009, keď agentúra dosiahla najvyšší rozpočet v objeme takmer 40 miliónov eur, má rozpočet agentúry, bohužiaľ, klesajúcu tendenciu. Táto skutočnosť má priamy dosah na množstvo a rozsah vyhlasovaných verejných výziev. V záujme efektívnej podpory výskumu a vývoja je z dlhodobejšieho hľadiska potrebné zabezpečiť stabilné a predvídateľné prostredie. Ide najmä o pravidelné vyhlasovanie všeobecných výziev, vyhlasovanie výziev v oblasti nových programov agentúry, ako aj o zabezpečovanie kontinuity výziev a podporu medzinárodnej spolupráce.

Agentúra pripravuje aj ďalšiu všeobecnú výzvu VV 2012 a aktívna je aj v oblasti podpory medzinárodnej spolupráce. V priebehu prvého polroka bolo vyhlásených viacero bilaterálnych výziev na podporu mobility našich výskumníkov a riešitelia môžu stále predkladať aj projekty v rámci výzvy na dofinancovanie projektov 7. RP. Situácia v oblasti programov agentúry je zložitejšia, keďže staré programy agentúry boli ukončené v roku 2010. Posledné výzvy agentúry v oblasti programov boli v roku 2009. Predsedníctvo agentúry pripravilo návrhy nových programov zameraných na podporu výskumu a vývoja v malých a stredných podnikoch, popularizácie vedy a techniky a budovanie personálnej infraštruktúry. Tieto však musí schváliť vláda SR vrátane ich finančného krytia.

Agentúra sa stále snaží o skvalitňovanie svojej činnosti vo vnútri organizácie ako aj navonok, k smerom žiadateľom a riešiteľom projektov. Agentúra uskutočnila rozsiahlu analýzu hodnotiaceho procesu s cieľom skvalitniť systém hodnotenia a financovania projektov a zvýšiť objektivitu hodnotiaceho procesu. V rámci tejto analýzy boli vypracované nové hodnotiace kritériá pre základný a aplikovaný výskum a modifikovaný postup hodnotiaceho procesu projektov. Hlavným motívom procesu tejto modifikácie bolo zvýšenie dôvery vedeckej komunity k procesu hodnotenia projektov a zvýšenie objektivitu a transparentnosti hodnotenia projektov. Nový systém hodnotenia bol prvýkrát použitý pri hodnotení všeobecnej výzvy s označením VV 2011. Do hodnotenia boli vo väčšej miere zainteresovaní členovia rád a pracovných skupín. Nové pravidlá a postupy boli hodnotené ako jednoznačné zlepšenie a agentúra bude naďalej venovať pozornosť zdokonaľovaniu hodnotiacich kritérií, ako aj celému systému hodnotenia a financovania projektov.

Proces podávania a manažovania projektov by mal uľahčiť aj pripravovaný nový online systém, ktorý plánuje agentúra spustiť ešte tento rok. Nemalá pozornosť je venovaná aj skvalitňovaniu databázy expertov, vylepšeniu výziev a osvete a šíreniu informácií prostredníctvom organizovania seminárov k vyhlasovaným výzvam a finančnému manažmentu projektov. V priebehu septembra agentúra plánuje zorganizovať sériu informačných dní zameraných práve na finančný manažment projektov, súvisiace pravidlá a praktické odporúčania pre riešiteľov projektov.

Termín aj miesto konania informačných dní nájdete na webovej stránke agentúry www.apvv.sk.

Fotografie z výročnéj konferencie APVV za rok 2011

Dominique Ristori a Máire Geoghegan-Quinn odpovedajú na otázky účastníkov konferencie

Riaditeľka APVV Lúcia Šuchová pri prezentovaní svojho príspevku

Predsednícky stôl konferencie (zľava: D. Ristori, M. Geoghegan-Quinn, D. Čaplovič, M. Šefčovič, L. Šuchová, J. Sedlák)

Foto: zdroj APVV

Zuzana Fabianová
zuzana.fabianova@apvv.sk